

NOVA PRAVILA ZA ZAPOŠLJAVANJE U JAVNOM SEKTORU

Članom 27e Zakona o budžetskom sistemu („Sl. glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - ispravka i 108/13 - u daljem tekstu: Zakon), predviđeno je da će se aktom Vlade bliže urediti postupak za pribavljanje saglasnosti tela Vlade za zapošljavanje novih lica i to u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, što je 21. decembar 2014. godine. U januarskom broju časopisa, detaljnije smo pisali o izmenama ovog zakona.

Na osnovu navedene odredbe Zakona, Vlada RS na sednici održanoj 20. decembra 2013. godine, donela je **Uredbu o postupku za pribavljanje saglasnosti za novo zapošljavanje i dodatno radno angažovanje kod korisnika javnih sredstava** (u daljem tekstu: Uredba).

Uredba je objavljena u „Sl. glasniku RS”, br. 113/13 i stupila je na snagu 21.12.2013. godine, od kada je i u primeni.

1. Na koga se Uredba primenjuje?

Na korisnike javnih sredstava u smislu Zakona: „direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i javna preduzeća osnovana od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, pravna lica osnovana od strane tih javnih preduzeća, pravna lica nad kojima Republika Srbija, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, druga pravna lica u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini, kao i javne agencije i organizacije na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama.”

2. Za čije angažovanje se pribavlja saglasnost?

1) **Uredbom** je uređen postupak za pribavljanje saglasnosti za zasnivanje radnog odnosa **sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta** kod korisnika javnih sredstava. Dakle, **Uredba** se odnosi **za svako novo upošljavanje** kod korisnika javnih sredstava, tj **zapošljavanje na neodređeno vreme** kod ovih korisnika.

2) **Uredbom** je uređen postupak za pribavljanje saglasnosti **da ukupan broj zaposlenih na određeno vreme** zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po osnovu ugovora o delu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica an-

gažovanih po drugim osnovama kod određenog korisnika javnih sredstava, **bude veći od 10% od ukupnog broja zaposlenih** kod tog korisnika. Znači, **Uredbom** se traži saglasnost, ukoliko postoji potreba da broj zaposlenih na vreme određeno kod korisnika javnih sredstava, **bude veći od propisanih maksimalnih 10% na neodređeno radno vreme**. Na primer, postoji potreba za angažovanjem većeg broja zaposlenih kod određenih komunalnih javnih preduzeća, zbog obavljanja sezonskih poslova.

3) **Uredbom** je uređen postupak za pribavljanje saglasnosti za nastavljavanje postupaka radi popunjavanja radnih mesta kod korisnika javnih sredstava koji su započeti, a nisu okončani do dana stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Sl. glasnik RS”, broj 108/13 u daljem tekstu: Zakon o dopunama), tj. **do 06. decembra 2013. godine**.

3. Kada nije potrebna saglasnost za novo zapošljavanje?

Uredbom su propisani slučajevi kada se ne podnosi molba za popunjavanje slobodnog, odnosno upražnjenog radnog mesta, tj. slučajevi **kada ne treba prethodna saglasnost**:

- u slučaju **premeštaja unutar istog državnog organa**,
- u slučaju **premeštaja iz drugog državnog organa** po sprovedenom internom konkursu,
- po osnovu **sporazuma o preuzimanju** iz drugog organa,
- u slučaju **zasnivanja radnog odnosa na određeno vreme radi zamene** odsutnog zaposlenog do njegovog povratka.

4. Pojmovi koji se koriste u Uredbi

Uredbom je precizirano šta se u smislu Zakona i Uredbe smatra pod „slobodnim radnim mestom”, „upražnjenim radnim mestom”, kao i šta se smatra „ukupnim brojem zaposlenih”. Tako da:

- „**slobodno radno mesto**”- je radno mesto predviđeno aktom o unutrašnjem uređenju, odnosno organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, odnosno poslova (u daljem tekstu: akt o sistematizaciji) koje nije popunjeno na dan stupanja na snagu Zakona o dopunama (a to je 07. decembar 2013. godine), kao i radno mesto predviđeno donošenjem novog, odnosno izmenom postojećeg akta o sistematizaciji koje nije popunjeno na dan odlučivanja o davanju saglasnosti za popunjavanje u skladu sa ovom uredbom.

- „**upražnjeno radno mesto**“ – je radno mesto predviđeno aktom o sistematizaciji koje je bilo popunjeno na dan 07. decembar 2013. godine, odnosno nakon tok datuma, a postalo slobodno usled prestanka radnog odnosa po bilo kom osnovu lica koje je bilo raspoređeno na tom radnom mestu, odnosno koje je obavljalo poslove tog radnog mesta.

- „**ukupni broj zaposlenih**“ kod korisnika javnih sredstava na osnovu kojeg se utvrđuje broj od 10% zaposlenih, odnosno angažovanih lica – je ukupan broj zaposlenih na neodređeno vreme kod tog korisnika.

5. Ko daje saglasnost na novo zapošljavanje?

Uredbom je utvrđeno da saglasnost za novo zapošljavanje daje komisija obrazovana Odlukom o obrazovanju Komisije za davanje saglasnosti za novo zapošljavanje i dodatno radno angažovanje kod korisnika javnih sredstava („Sl. glasnik RS“, broj 113/13 i 118/13 - dr. propis, u daljem tekstu: Komisija).

Shodno navedenoj odluci, **Komisija je obrazovana na određeno vreme** - do prestanka važenja zakonskog režima zasnivanja radnog odnosa, odnosno radnog angažovanja po dobijenoj saglasnosti (znači **do kraja 2015. godine**).

Komisija ima predsednika i šest članova, i to:

- Nikša Vušurović, predsednik Komisije, državni sekretar u Ministarstvu finansija;
- Veljko Odalović, Generalni sekretar Vlade - za zamenika predsednika Komisije;
- Novak Nedić, zamenik Generalnog sekretara Vlade, član Komisije;
- Boris Dragović, šef Kabineta ministra finansija, član Komisije;
- Slavica Manojlović, rukovodilac Grupe za sistem finansiranja plata u Ministarstvu finansija, član Komisije;
- Irena Injac, rukovodilac Grupe za budžetski sistem u Ministarstvu finansija, član Komisije;
- Nenad Đorđević, član Komisije.

6. Kako se pribavlja saglasnost Komisije za novo zapošljavanje?

Molbu za popunjavanje slobodnog, odnosno upražnjelog radnog mesta i za odobravanje dodatnog radnog angažovanja, **korisnik javnih sredstava preko nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa podnosi Komisiji**. Izuzetak su **korisnici javnih sredstava koji su korisnici sredstava budžeta jedinice lokalne samouprave**, odnosno čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, **koji molbu istovremeno dostavljaju nadležnom organu jedini-**

ce lokalne samouprave i Ministarstvu regionalnog razvoja i lokalne samouprave.

Molba se podnosi se na **Obrascu PRM - Novo zapošljavanje i dodatno radno angažovanje kod korisnika javnih sredstava** (u daljem tekstu: Obrazac PRM). Popunjavaju se **četiri primerka** Obrasca PRM, s obzirom da se molba podnosi u tri primerka (za nadležno ministarstvo, odnosno drugi nadležni organ, za *Ministarstvo finansija* i za *Komisiju*), a četvrti primerak zadržava podnosilac molbe za svoje potrebe.

Uredbom su propisani slučajevi kada se **ne podnosi molba** za popunjavanje slobodnog, odnosno upražnjelog radnog mesta, tj, slučajevi kada ne treba prethodna saglasnost *Komisije* (**premeštaj unutar istog državnog organa, premeštaj iz drugog državnog organa** po sprovedenom internom konkursu, **preuzimanje iz drugog organa** na osnovu sporazuma, u slučaju zasnivanja **radnog odnosa na određeno vreme radi zamene** odsutnog zaposlenog do njegovog povratka).

U svim ostalim slučajevima, korisnici javnih sredstava **ne mogu zasnivati radni odnos** sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta do 31. decembra 2015. godine, bez saglasnosti *Komisije*.

7. Kome se podnosi molba za dobijanje saglasnosti?

Uredbom je utvrđeno da se korisnici javnih sredstava molbom obraćaju nadležnim ministarstvima, odnosno drugim nadležnim organima, kako bi taj organ **podneo Komisiji predlog akta o davanju saglasnosti** za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta kod tog korisnika javnih sredstava.

Pregled nadležnih organa koji podnose molbe ispred resornih korisnika javnih sredstava:

1) svako ministarstvo - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom ministarstvu i kod drugih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije čiji je osnivač Republika Srbija koji su u nadležnosti tog ministarstva;

2) ministarstvo nadležno za određenu oblast, odnosno delatnost koju obavlja javno preduzeće osnovano od strane Republike Srbije, pravno lice osnovano od strane tog javnog preduzeća i pravno lice nad kojim Republika Srbija ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, odnosno u kojem javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tim preduzećima i pravnim licima, kao i za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u

javnim agencijama i organizacijama na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama, nad čijim radom nadzor vrši to ministarstvo, a čiji je osnivač Republika Srbija;

3) nadležni organ autonomne pokrajine - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta:

- u organima i organizacijama autonomne pokrajine i kod drugih korisnika sredstava budžeta autonomne pokrajine;

- u javnim preduzećima osnovanim od strane autonomne pokrajine, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, pravnim licima nad kojima autonomna pokrajina ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, odnosno u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini, kao i u javnim agencijama i organizacijama na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama, a čiji je osnivač autonomna pokrajina;

- kod drugih korisnika javnih sredstava čiji je osnivač autonomna pokrajina;

4) Ministarstvo regionalnog razvoja i lokalne samouprave - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom ministarstvu i:

- u organima i organizacijama jedinica lokalne samouprave i kod drugih korisnika sredstava budžeta jedinica lokalne samouprave;

- u javnim preduzećima osnovanim od strane jedinica lokalne samouprave, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, pravnim licima nad kojima jedinice lokalne samouprave imaju direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, odnosno u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini, kao i u javnim agencijama i organizacijama, na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama, a čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave;

- kod drugih korisnika javnih sredstava čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave;

5) Ministarstvo odbrane - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom ministarstvu, Vojsci Srbije, vojno-zdravstvenim ustanovama i drugim vojnim organima i strukturama koje su u nadležnosti tog ministarstva;

6) Ministarstvo pravde i državne uprave - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u JP „Službeni glasnik“;

7) Ministarstvo zdravlja - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom ministarstvu i u zdravstvenim i apotekarskim ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave;

8) Generalni sekretarijat Vlade - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom sekretarijatu i kod korisnika sredstava budžeta Republike Srbije koji su zakonom o budžetu Republike Srbije razvrstani u okviru budžetskog razdela Vlade.

9) Ministarstvo pravde i državne uprave - u svim ostalim slučajevima kada se ne može utvrditi nadležnost organa (nabrojanim u prethodnim tačkama).

Izuzetak od gore nabrojanih su sledeći korisnici javnih sredstava:

- **Generalni sekretarijat Predsednika Republike** - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom sekretarijatu;

- **Ustavni sud** - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom sudu;

- **Republički sekretarijat za zakonodavstvo** - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tom sekretarijatu;

- **Bezbedonosno-informativna agencija** - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u toj agenciji;

- **Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja** - za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta u tim organizacijama.

Ovi korisnici javnih sredstava **neposredno pribavljaju mišljenja Ministarstva i Komisiji dostavljaju predlog akta** o davanju saglasnosti za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta.

8. Procedura za dobijanje saglasnosti - rokovi

Uredbom su tačno utvrđeni **rokovi u kojima se podnosi molba za pribavljanje saglasnosti** za zasnivanje radnog odnosa sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta kod korisnika javnih sredstava, **rok do kada Ministarstvo finansija dostavlja svoje mišljenje** u vezi navedene molbe, kao i **rok do kada je Komisija dužna da svoje mišljenje** na akt o davanju saglasnosti za prijem novo-zaposlnih, tako da:

1) do 5. u mesecu, korisnici javnih sredstava podnose molbe nadležnom ministarstvu, odnosno drugom nadležnom organu, **za odlučivanje** na sednici *Komisije* u tom mesecu;

2) do 10. u mesecu, nadležni organ (ministarstvo ili drugi nadležni organ) **dostavlja Ministarstvu finansija, radi davanja mišljenja:**

- **zbirni pregled** primljenih molbi za sve korisnike javnih sredstava koji su molbu dostavili tom nadležnom organu i

- **po jedan primerak molbe za svakog** korisnika;

3) do 15. u mesecu, Ministarstvo finansija dostavlja nadležnom organu mišljenje o ukupnom broju i strukturi slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta koja se mogu popuniti u narednom mesecu (nakon razmatranja molbi iz prethodne tačke);

4) do 20. u mesecu, nadležni organ (ministarstvo ili drugi nadležni organ), polazeći od primljenih molbi, mišljenja Ministarstva finansija i sopstvene procene o potrebi i mogućnostima za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta kod korisnika javnih sredstava, dostavlja Komisiji:

- objedinjeni predlog akta o davanju saglasnosti za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta kod podnosioca molbe i
- po jedan primerak molbe za svakog od njih.

Znači, procedura navedena u tačkama 1)-4) podnosi se pojedinačno za svaki mesec u kalendarskoj godini.

Izuzetno, na posebno obrazloženi predlog pojedinog korisnika, odnosno nadležnog organa, **Komisija može jednim aktom dati saglasnost za popunjavanje slobodnih, odnosno upražnjenih mesta kod tog korisnika za celu kalendarsku godinu, bez mogućnosti povećanja broja novozaposlenih u toj godini.**

5) do 25. u mesecu, Komisija donosi zaključak o davanju saglasnosti za popunjavanje slobodnog, odnosno upražnjenog radnog mesta, za svaki nadležni organ posebno i dostavlja ga nadležnom organu.

U slučaju hitnosti, **Komisija može, na posebno obrazloženi predlog nadležnog organa i vanredno da zaseda i odlučuje.**

Zaključak se objavljuje i na internet stranici Vlade, osim podataka koji imaju karakter poverljivosti sa aspekta bezbednosti zemlje.

9. Kakva je procedura za upošljavanje na određeno vreme?

Ista je procedura i u slučaju davanja saglasnosti da ukupan broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po osnovu ugovora o delu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama kod određenog korisnika javnih sredstava **bude veći od 10% od ukupnog broja zaposlenih kod tog korisnika.**

Međutim, data saglasnost u ovom slučaju **važi za period naveden u molbi, ali ne duže od četiri meseca.**

Prva molba za pribavljanje saglasnosti u ovom slučaju može se podneti **najkasnije do 5. februara 2014. godine.** Ovo iz razloga što je Za-

komom, broj navedenih lica kod korisnika javnih sredstava ograničen **na 10% počev od marta 2014. godine,** odnosno iz razloga što do tog roka broj angažovanih lica može biti **i veći od 10%** ukupnog broja zaposlenih na određeno vreme.

10. Da li je moguće zapošljavanje bez saglasnosti do 01. marta 2014. godine?

Uredbom je predviđen i slučaj kod korisnika javnih sredstava kod kojih je **7. decembra 2013. godine, ukupan broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po osnovu ugovora o delu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama kod određenog korisnika javnih sredstava bio manji od 10% od ukupnog broja zaposlenih.**

Shodno *Uredbi, do 1. marta 2014. godine, ovi korisnici mogu zasnivati radni odnos na određeno vreme zbog povećanog obima posla, odnosno angažovati lica po bilo kom od navedenih osnova, s tim da ukupan broj tih lica (uključujući ranije i novoangažovane) ni u jednom trenutku ne bude veći od 10% od ukupnog broja zaposlenih.*

11. Da li ista procedura važi i za postupak zapošljavanja lica koja su se javila na konkurse započete pre stupanja na snagu Zakona?

Procedura za prijem zaposlenih kod korisnika javnih sredstava, odnosno procedura dobijanja saglasnosti za nastavljavanje postupaka radi popunjavanja radnih mesta kod korisnika javnih sredstava koji su započeti, a nisu okončani do 07. decembra 2013. godine **ista je kao i u gore navedenim slučajevima.**

Rok za dostavljanje molbe za pribavljanje saglasnosti je **5. februar 2014. godine.**

12. Kakve su sankcije, ako javni korisnici ne postupe po Uredbi?

Zakonom je predviđena novčana kazna za prekršaj korisnika javnih sredstava, ako ne poštuje odredbe koje se odnose na zabranu novog zapošljavanja (odnosno ne poštuju proceduru propisanu *Uredbom*) i to u **iznosu od 500.000 do 2.000.000 dinara,** dok za isti prekršaj kazna za odgovorno lice korisnika javnih sredstava iznosi **od 30.000 do 2.000.000 dinara.**

Pored toga, u slučaju kada direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno

socijalno osiguranje, krše zabranu novog zapošljavanja (u smislu člana 27e st. 34, 35, 36. i 37. Zakona) ministar finansija rešenjem:

1) privremeno obustavlja izvršenje aprotijacija namenjenih za isplatu plata, odnosno primanja zaposlenim, izabranim, postavljenim i angažovanim licima kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

2) privremeno obustavlja prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti.

Autor:

Danijela Rajković, rukovodilac Grupe za zarade i plate u javnim službama, Sektor za rad, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike

ODLOŽENO PODNOŠENJE JEDINSTVENE PRIJAVE U ELEKTRONSKOM OBLIKU (OBRAZAC M) DO 1. MARTA 2014. GODINE

Dana 30.12.2013.godine, Vlada je donela **Uredbu o izmenama i dopunama Uredbe o sadržini, obrascu i načinu podnošenja jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje, jedinstvenim metodološkim principima i jedinstvenom kodeksu šifara za unos podataka u jedinstvenu bazu Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja** („Sl. glasnik RS”, br. 119/2013). Izmenjenom odredbom člana 12. Uredbe o sadržini, obrascu i načinu podnošenja jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje, jedinstvenim metodološkim principima i jedinstvenom kodeksu šifara za unos podataka u je-

dinstvenu bazu Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja („Sl. glasnik RS”, br. 54/2010 i 124/2012), propisano je da ako podnosilac jedinstvene prijave – pravno lice ne poseduje tehničke uslove za neposredno podnošenje Centralnom registru jedinstvene prijave u elektronskom obliku, do obezbeđenja tih uslova, a najdalje do 1. marta 2014. godine, jedinstvenu prijavu u elektronskom obliku može podnositi posredstvom Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje ili Nacionalne službe za zapošljavanje.

PODNOŠENJE OBRAZACA ZA POREZE PO ODBITKU I DOPRINOSE NA PRIHODE FIZIČKIH LICA OD 1. JANUARA DO 1. MARTA 2014. GOD.

Podsećamo, **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji** („Sl. glasnik RS”, br. 108/2013 od 6.12.2013. god.) stupio je na snagu 7.12.2013. god, s tim što se odredbe ovog zakona koje se odnose na propisivanje pojedinačne poreske prijave i odloženu primenu istih, primenjuju od 1. marta 2014. god.

paznja!

Prelaznim odredbama precizirane su odredbe koje se odnose na primenu objedinjenog sistema naplate, u smislu da se omogućava postepena promena sistema podnošenja poreskih prijava za poreze po odbitku, tako da, umesto od 1.1.2014. god, podnošenje pojedinačnih pore-

skih prijava u sistemu objedinjene naplate počinje od 1.3.2014. god.

Tokom januara i februara 2014. godine predviđa se prelazni period, te je za svaku isplatu prihoda izvršenu u januaru, odnosno februaru 2014. godine, poreski obveznik, odnosno poreski platac dužan da Poreskoj upravi podnese i pojedinačnu poresku prijavu propisanu ovim zakonom (dakle na NOVOM obrascu PPP-PD), najkasnije do poslednjeg dana u mesecu u kojem je isplata izvršena.

važno

Prestao je da važi član 47. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i pore-

skoj administraciji („Sl. glasnik RS”, br. 47/13), a u skladu sa članom 41. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS”, br. 80/02, ..., i 93/12), dakle po starom režimu podnošenja prijava za poreze po odbitku, podnosi se:

1) zbirna poreska prijava za poreze po odbitku plaćene zaključno sa 28. februarom 2014. god., za koje nisu podnete propisane poreske prijave (na „starim” PPOPJ obrascima),

2) pojedinačna poreska prijava za prihode isplaćene u 2013. god. (na „starom” obrascu PPP).

To praktično znači da će obveznici tokom januara i februara 2014. god. podnositi po dve poreske prijave za poreze po odbitku:

- jednu - po starom režimu, kao i do sada (do 5-og u mesecu za isplatu izvršenu u prethodnom mesecu) na obascima PPOPJ - PPOPJ-8, a

- drugu - do kraja meseca u kojem je izvršena isplata, elektronski, na novom obrascu PPP-PD, koji je propisan Pravilnikom o poreskoj prijavi za porez po odbitku („Sl. glasnik RS”, br. 74/13).

(Dakle, obveznik će do 1.3.2014. god. biti u obavezi da podnosi i obrazac PPOPJ i novi obrazac PPP-PD za istu isplatu prihoda, npr. za janu-

arsku zaradu koju isplati u januaru, biće u obavezi da podnese PPP-PD do kraja januara 2014. a obrazac PPOPJ treba da podnese do 5. februara 2014. god.)

važno

Takođe, do **1.3.2014. god.** podnosiće se i „stari” obrasci PPOD i PPOD-1, a obrasci OS i OS-1 se ne podnose počev od **1.1.2014. god.**

Napominjemo, ministar finansija doneo je Pravilnik o izmeni Pravilnika o obrascu zbirne poreske prijave o obračunatim i plaćenim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje po odbitku („Sl. glasnik RS”, br. 118/13), koji je stupio na snagu 31.12.2013. godine, a kojim je ponovo pomereno prvo podnošenje obrazaca OS i OS-1, i to počev za mesec mart 2014. godine.

Međutim, iz Ministarstva finansija saznajemo da se ovi obrasci faktički neće ni podnositi, pošto njih počev od 1. marta 2014. god. zamenjuje Obrazac PPP-PD propisan Pravilnikom o poreskoj prijavi za porez po odbitku („Sl. glasnik RS”, br. 74/13 i 118/13) koji je u primeni od **1.1.2014. god.** Ovo pomeranje je izvršeno samo da bi se propisima obezbedila implementacija CROSO sistema (podaci iz specifikacija i dr.), međutim obrasci OS i OS-1 se u praksi neće podnositi.

NAČIN UMANJIVANJA NETO PRIHODA ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU

Shodno članu 6. stav 1. Zakona o umanjenju neto prihoda lica u javnom sektoru („Sl. glasnik RS”, br. 108/13), kojim je uređeno da ministar bliže uređuje način umanjivanja neto prihoda zaposlenog u javnom sektoru (u daljem tekstu: Zakon) donet je Pravilnik o načinu umanjivanja neto prihoda zaposlenog u javnom sektoru (u daljem tekstu: Pravilnik). Pravilnik je objavljen u „Sl. glasniku RS”, br. 115/13, od 26.12.2013. godine i u primeni je od **01.01.2014. godine.**

Pravilnikom je bliže uređen način umanjivanja neto zarade i neto drugih primanja lica zaposlenih u javnom sektoru Republike Srbije.

1. Na koja lica se odnosi umanjenje neto prihoda?

Članom 2. stav 2. Zakona je utvrđeno da je zaposleni, odnosno radno angažovani u javnom sektoru, lice koje je kod isplatioca pri-

hoda svrstanog u javni sektor (u daljem tekstu: isplatioc prihoda) zasnovalo radni odnos, obavlja privremene i povremene poslove u skladu sa zakonom koji uređuje rad ili prima ugovorenu naknadu za rad na osnovu ugovora o delu, ugovora o dopunskom radu, ugovora o autorskom delu i slično, kao i postavljeno, imenovano, odnosno izabrano lice kod isplatioca prihoda.

Ista definicija se nalazi i u članu 1. stav 2. Pravilnika, kojim je utvrđeno da se lice u smislu Pravilnika smatra, lice koje je kod isplatioca prihoda svrstanog u javni sektor zasnovalo radni odnos, obavlja privremene i povremene poslove u skladu sa zakonom koji uređuje rad ili prima ugovorenu naknadu za rad na osnovu ugovora o delu, ugovora o dopunskom radu, ugovora o autorskom delu i slično, kao i postavljeno, imenovano, odnosno izabrano lice kod isplatioca prihoda.

2. Šta je predmet umanjivanja?

Članom 2. stav 1. Pravilnika je utvrđeno da se umanjivanje neto prihoda zaposlenog u javnom sektoru odnosi na umanjivanje iznosa koji čini zbir neto zarade i neto drugih primanja ostvarenih kod isplatioca prihoda u javnom sektoru.

Napominjemo da su članom 3. Zakona već utvrđeni limiti neto prihoda zaposlenih u javnom sektoru, odnosno iznosi u dinarima iznad kojih se vrši umanjivanje u skladu sa navedenim zakonom (razlika između 60.000 i 100.000 dinara se umanjuje za 20%, a razlika između neto zarade koja je preko 100.000 i 100.000 dinara za 25%).

3. Da li se umanjivanje mora vršiti pri svakoj isplati?

Pravilnikom je utvrđeno da se umanjivanje neto zarade vrši na ukupan iznos mesečne neto zarade zaposlenog, pri poslednjoj isplati, ukoliko se mesečna zarada isplaćuje u više delova.

Ovom odredbom (čl. 2. st. 2. Pravilnika), međutim nije precizirano da li se umanjivanje odnosi na sve isplate zarade U mesecu (u januaru 2014. godine, na primer, kada se isplaćuje 2. deo zarade za decembar 2013. godine i prvi deo zarade za januar 2014. godine) ili se odnosi na umanjivanje zarade ZA mesec (zarada za januar 2014. godine, čiji se konačni deo isplaćuje 5. februara 2014. godine, na primer)?

S tim u vezi napominjemo da je članom 4. Zakona, predviđeno da je isplatioc prihoda dužan da obračuna, obustavi i na propisani uplatni račun budžeta Republike Srbije prenese zbir razlika za uplatu obračunatih za svako lice zaposleno u javnom sektoru istoga dana kada ovim licima isplaćuje umanjeni neto prihod.

Otvora se pitanje: da li se umanjivanje vrši pri svakoj isplati (čl. 4. Zakona) ili na ukupan iznos mesečne neto zarade zaposlenog (U ili ZA mesec), pri konačnoj isplati (čl. 2. Pravilnika)?

Takođe, Pravilnikom je definisano da se umanjivanje neto drugog primanja može vršiti najkasnije pri poslednjoj isplati tog drugog primanja, ukoliko se isto isplaćuje u više delova.

4. Kako se vrši umanjivanje kada je zaposleni odsutan sa rada?

Pravilnikom je uređeno, da u slučaju kada je zaposleni bio odsutan sa rada, pa mu po tom osnovu pripada naknada zarade srazmerno periodu odsutnosti sa rada, isplatioc prihoda, u svrhu umanjivanja neto zarade, sabira iznos zarade

koja mu pripada srazmerno vremenu provedenom na radu sa iznosom naknade zarade koja mu pripada srazmerno vremenu odsustva sa rada.

Ovo znači da ukoliko je zaposleni, na primer radio 15 dana i za to vreme ostvario neto zaradu od 80.000 dinara, a 7 dana je bio na godišnjem odmoru i za to vreme primio naknadu zarade od 30.000 dinara, isplatioc prihoda će u svrhu umanjivanja neto prihoda, poći od iznosa od 110.000 dinara.

Imajući u vidu da je Zakonom definisano da se pod zaradom zaposlenog u javnom sektoru smatra zarada, odnosno plata i naknada zarade, odnosno plate u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose, odnosno da je Zakonom o radu, uređeno pravo zaposlenih na naknadu zarade zbog privremene sprečenosti za rad za prvih 30 dana odsustva sa rada i dalje je otvoreno sledeće pitanje:

Da li se naknada zarade (plate) koja se isplaćuje preko drugih isplatioca („bolovanja” preko Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, naknada zarade za slučaj nege deteta i sl.), zbraja sa zaradom (platom) odnosno da li se ista umanjuje?

5. Kako se vrši umanjivanje?

Članom 3. Pravilnika utvrđuje se da se umanjivanje neto zarade i neto drugog primanja vrši posebno za neto zaradu a posebno za neto drugo primanje, u slučaju da zaposleni istovremeno ostvaruje zaradu i drugo primanje kod istog isplatioca prihoda.

Ovo praktično znači da zaposleni koji ostvari neto zaradu od 80.000 dinara i neto novčanu naknadu od 20.000 dinara (kao član Nadzornog odbora u preduzeću u kome je inače i zaposlen), dobiće „na ruke” 96.000 dinara, jer se ovi prihodi ne zbrajaju shodno članu 3. Pravilnika. Istovremeno drugi zaposleni, koji ostvari neto zaradu po osnovu rada od 80.000 dinara i neto naknadu zarade (za „bolovanje”) od 20.000 dinara, dobiće na ruke 92.000 dinara.

Postavlja se pitanje da li je ovakvo rešenje pravično, imajući u vidu da oba zaposlena iz primera ostvaruju ukupan neto prihod od 100.000 dinara, kod istog (jedinog) isplatioca, ali se jednom umanjuje navedeni prihod za 4.000 dinara, a drugom za 8.000 dinara? Da li je članstvo u nadzornom odboru i na ovaj način dodatna povlastica, s obzirom da je u slučaju iz primera zaposleni član Nadzornog odbora upravo iz razloga što je zaposlen kod poslodavca?

S tim u vezi podsećamo da je shodno Zakonu, Poreska uprava dužna da zaposlenom u javnom sektoru čiji neto prihod nije umanjeno prema odredbama ovog zakona, utvrdi razliku za upla-

tu neto prihoda, kao i da dostavi rešenje fizičkom licu da iznos razlike za uplatu neto prihoda uplati na propisani račun budžeta Republike Srbije u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

Pretpostavljamo da će svoju obavezu shodno **Zakonu, zaposleni iz primera izvršiti nakon dobijanja rešenja Poreske uprave.**

6. Na koji račun se uplaćuju sredstva koja su umanjena?

Članom 4. Pravilnika, propisan je račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije i to **broj 840-745111843-14 - Sredstva po osnovu razlike za uplatu neto prihoda zaposlenog kod isplatilaca prihoda u javnom sektoru.** Na ovaj račun isplatilac prihoda dužan je da prilikom isplate zarade i drugog primanja, prenese iznos umanjjenja neto zarade i neto drugog primanja.

U polje: **poziv na broj odobrenja** unosi se **šifra Republike 601**, jedinstveni matični broj građana - **JMBG**, odnosno ukoliko nije određen JMBG onda drugi podatak o identifikaciji primaoca prihoda saglasno podzakonskom aktu kojim se reguliše poreska prijava za porez po odbitku i kontrolni broj po modulu 97.

7. Obaveze Ministarstva finansija shodno odredbama Pravilnika

Članom 5. Pravilnika utvrđeno je da će **Poreska uprava, utvrditi razliku za uplatu neto prihoda, u slučaju ako ustanovi da zaposle-**

nom u javnom sektoru neto prihod ostvaren kod svih isplatilaca prihoda nije umanjnjen za svaki mesec u prethodnom kalendarskom tromesečju u skladu sa Zakonom.

U tom slučaju, razlika za uplatu neto prihoda utvrdiće se **rešenjem Poreske uprave**, kojim će se **naložiti fizičkom licu da iznos razlike za uplatu neto prihoda uplati na račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije broj 840-745112843-21 - Sredstva po osnovu razlike za uplatu neto prihoda zaposlenog kod svih isplatilaca prihoda u javnom sektoru, na osnovu rešenja Poreske uprave.**

S tim u vezi napominjemo da je članom 6. Pravilnika precizirano da je **Uprava za trezor** dužna da dostavlja **Poreskoj upravi** podatke o iznosu umanjjenja neto prihoda za svakog zaposlenog u javnom sektoru i podatke o poreskim identifikacionim brojevima isplatilaca prihoda.

Napomena: *Komentarom nisu obuhvaćene izmene i dopune Pravilnika o načinu umanjivanja neto prihoda zaposlenog u javnom sektoru s obzirom da su iste objavljene istog dana kada je časopis otišao u štampu, ali zato obavezno pogledajte prethodnu stranu gde možete pročitati šta je utvrđeno izmenama i dopunama datog pravilnika*

Autor:

Danijela Rajković, rukovodilac Grupe za zarade i plate u javnim službama, Sektor za rad, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike